

Aleksi Yrttiaho

9.8.2018

Valtiovarainministeriö

Neuvotteleva virkamies Miska Lautiainen, lainsäädäntöneuvos Maarit Huotari

Lausuntopyyntö VM/1143/03.01.00/2018

Hallituksen esitys eduskunnalle Digi- ja väestötietovirastoa koskevaksi lainsäädännöksi

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja tulla kuulluksi lainsäädäntöluonnoksesta, joka koskee vuonna 2020 toimintansa aloittavaa Digi- ja väestötietovirastoa (VXM), johon yhdistetään VRK ja maistraatit.

Yleisenä huomiona todettava, että lakiesityksen 1§ on määritelty yleisellä tasolla VXM tehtävät, mutta pykälässä korostuvat digitalisaation, tietoturvallisuuden ja kansallisten palvelujen käytön tukea koskeva lainsäädäntö on pääsääntöisesti kuvattu muualla. Tehtäviä tarkennetaan myös myöhemmin annettavalla VN asetuksella VXM:stä.

THL kannattaa esitystä siitä, että VXM:n rekistereitä ja tiedonhallintaa koskevaa säätelyä yksinkertaistetaan siten, että laki nojaa valmistelussa olevaan tiedonhallinnan lakikokonaisuuteen. Tämä kuitenkin edellyttää, että ko. lakikokonaisuus etenee aikataulussa VXM:n perustamisen suhteen. Erityisesti lain perusteluissa korostuu, että VXM voisi luovuttaa väestötietojärjestelmän tietoja toisen viranomaisen viranomaistehtäviin ilman erillistä lupaprosessia ja arviointia, mitkä ovat työllistäneet tarpeetta nykyistä VRK:ta ja sen viranomaisasiakkaita.

Esityksessä tietojen luovuttamisesta tieteelliseen tutkimukseen ja tilastojen laatimiseen säädettäisiin nykytilan mukaisesti. Viranomaisten toiminnan tehostamiseksi olisi kannatettavaa, mikäli 29 § mukaan luovutettuja tietoja voitaisiin hyödyntää 30 § mukaiseen käyttötarkoitukseen VXM:n tapauskohtaisen luvan mukaisesti. Nykytilassa THL tuottaa VRK:lle kymmeniä lupa- ja poimintapyyntöjä tieteelliseen tutkimukseen, vaikka THL:lla on käytössään viranomaistehtävien hoitamiseen vastaavat tiedot, mikä työllistää molempia osapuolia tarpeetta sekä hidastaa THL:n tehtävien hoitamista.

Viranomaisella voi olla sekä viranomaistehtäviä että muita lainsäädännössä määriteltyjä tehtäviä (lakisääteisiä tehtäviä). Näihin muihin lakisääteisiin tehtäviin voi sisältyä suunnittelu- ja selvitystehtäviin kiinteästi liittyviä tutkimustehtäviä. Voisi olla hyvä, jos tiedonsaantioikeutta koskeissa lakiehdotuksen 29 §–31 § selkeytettäisiin, millä perusteilla viranomainen saa kuhunkin tehtäväänsä väestötietojärjestelmän

www.thl.fi

Aleksi Yrttiaho

9.8.2018

tietoja vai katsotaanko viranomaisen kaikki lakisääteiset tehtävät viranomaistehtäviksi, jolloin tiedonsaantioikeus määräytyy lakiehdotuksen 29 § mukaisesti.

Väestötietojärjestelmän tietojen lupa- ja luovutussäännöksissä olisi myös hyvä varmistua, että sääntely on yhteensopiva ja mahdollistaa hallituksen esityksen laiksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä HE 159/2017 toteuttamisen.

Pääjohtaja

Juhani Eskola

Tietojohdaja

Pekka Kahri